

SALMONELLA ELLENI JÁRVÁNYÜGYI INTÉZKEDÉSI TERV

HAJDUVET ÁLLATGYÓGYSZER KERESKEDELMI KFT

4030 Debrecen, Lahner u. 1/A.

Gyógyszertár: (52) 411-100

Titkárság: (52) 437-348

Fax: (52) 530-581

Baromfi ágazat:

Dr. Szabó Róbert

tel: (20) 466-9787 e-mail: szaborobert@t-email.hu

Szabó László

tel: (30) 925-9121 e-mail: hajduvetmail@t-online.hu

Baromfi ágazat, kisállat:

Dr. Zsoldos István

tel: (30) 925-9120 e-mail: hajduvetmail@t-online.hu

Sertés ágazat, takarmányipar:

Dr. Tökés Levente

tel:(30) 380-9098 e-mail: leventett@t-email.hu

SALMONELLA ELLENI JÁRVÁNYÜGYI INTÉZKEDÉSI TERV

B E V E Z E T É S

Az állategészségügyi technológia és a járványvédelmi terv célja a betelepítésre került állatállomány termelési színvonalának javítása mellett az esetlegesen fellépő megbetegedések kártételének csökkentése, valamint megbetegedések fellépése esetén annak helyhez kötése, felszámolása, továbbterjedésének megakadályozása.

A betegségek, így a szalmonellafertőzések leküzdésének leghatékonyabb módja a „megelőzés”, melynek fontos része a megfelelő higiéniai környezet kialakítása.

A BIZOTTSÁG 646/2007/EK RENDELET és a BIZOTTSÁG 584/2008/EK RENDELET 2. pontja szerint:

A 2160/2003/EK rendelet egy közösségi célkitűzés létrehozását írja elő annak érdekében, hogy az elsődleges termelés szintjén csökkentsék a brojlercsirkékben és pulykákban előforduló, közegészségügyi szempontból jelentős szalmonella-szerotípusok előfordulási gyakoriságát. A csökkentés a rendelettel összhangban a fertőzött brojlercsirke- és pulyka-állományokból nyert friss húsról 2010. december 12-től alkalmazandó szigorú intézkedések szempontjából igen fontos. Különösen a friss baromfihús, beleértve a brojlercsirkék és pulykák húsát, akkor hozható forgalomba emberi fogyasztás céljából, amennyiben a hús 25 grammja szalmonellamentes.

Röviden egy olyan technológiai sort ajánlunk az Önök figyelmébe, amelyben ahhoz adunk útmutatást, hogy a szervízperiódusban illetve a rotáció alatt, hogyan tudják állataik számára a *salmonellamentes*, ideális életteret megteremteni.

SALMONELLA ELLENI JÁRVÁNYÜGYI INTÉZKEDÉSI TERV

TARTALOMJEGYZÉK

Személyfogalom	5. oldal
Gépjárműforgalom	8. oldal
Anyagforgalom	10. oldal
Istállózárság	11. oldal
Járványvédelem	11. oldal
Takarítás, fertőtlenítés, kártevőirtás	12. oldal
Ivóvíz	22. oldal
Takarmányozás	23. oldal
Egyéb állatok	24. oldal
Állatforgalom szabályai	25. oldal
Egyéb	25. oldal
Állategészségügyi szabályok	26. oldal
Állatgyógyászati készítmények alkalmazásának szabályai	27. oldal
Felelősök, állatorvosi aláírás	28. oldal

Személyforgalom

1. **A szociális épület, az istállók és a kerítés összes ajtaját állandóan zárva kell tartani.** A telepre belépni csak a szociális épület bejárati ajtaján szabad. A bejáratoknál belépő lábbeli fertőtlenítő tálcát és kézfertőtlenítés céljára lavórt kell elhelyezni. A lavór mellé törölközőt kell kiakasztani. A kéz és lábbeli fertőtlenítés minden belépő számára kötelező. A telepvezető feladata, hogy a kéz és a lábbeli fertőtlenítőben, minden reggel munkakezdésre kicseréljék a fertőtlenítőszeres oldatot. A telepvezető köteles ellenőrizni, hogy a dolgozók használják-e a kézfertőtlenítőt és a lábbeli fertőtlenítőt. Lábbeli fertőtlenítőkből (tálca vagy szőnyeg) **Fink ViroSept 1%-os** hígításban oldatot kell használni.
2. **Az öltöző használata: Az öltöző fekete-fehér használatához a telepvezető köteles biztosítani az összes feltételt: elegendő melegvíz, munkaruha, csizma, törölköző, szappan, sampon, papucs, hajszárító.** Az öltözőt fekete - fehér elv szerint kell üzemeltetni. A szociális épület „fekete” öltözőjéből csak fürdés és hajmosás után szabad a „fehér” öltözőbe átmenni. Utcai ruhában tilos a „fehér” öltözőben és az étkezőben tartózkodni. A telepi munkaruhába (védőruha) való átöltözés kötelező minden személy részére aki a telepre belép: baromfigondozók, telepvezető, állatorvos, hibaelhárítók, ellenőrző személyek, technikusok, látogatók, vendégek stb. A telepen bármiféle saját ruházatot (beleértve alsóneműt, zoknit is) tilos viselni. Hibaelhárítók, ellenőrző személyek vagy bármely dolgozó érkezése esetén a bejárati ajtó kulcsát a kerítésen át kell kiadni, a „fekete” öltöző ajtaját a telepre érkező személy kívülről nyitja ki. A kulcsot a telepvezető vagy megbízottja adja ki a telepre érkező személyeknek. A telepi munkaruhában, normál telepi munkavégzés során, semmilyen körülmények között sem szabad a telep területét elhagyni. Amennyiben a telep kapuján munkavégzés céljából ki kell lépnie a dolgozónak, előtte a munkaruha és gumicsizma cserét kell végrehajtania a szociális helyiségben. A külső munkavégzés után (a munkaruha szennyeződik, és fertőzés veszélyt hordoz), a telepre visszatérve befürdés és tiszta munkaruha felvétele után szabad.

3. **Az étkezőbe vihető:** A telep étkezőjébe a dolgozó magával viheti kézitáskájában higiéniai felszerelését, valamint a magával hozott ételt. A szociális helyiségből, étkezőjéből táskát vagy ételt az istállóba tilos kivinni. Nyers baromfi hús vagy tojás, illetve ezekből a dolgozó saját háztartásban előállított étel a telepre nem hozható be.
4. **A munkaruha használata és mosása:** A telepi munkaruhát, papucsot, csizmát, cipőt a telepről kivinni szigorúan tilos, a mosást, tisztítást helyben kell megoldani. A dolgozók munkaruháját szükség szerint, de minimum hetente egyszer, az ellenőrzőszemélyek, állategészségügyi technikusok, vendégek, szerelők védőruháját, a munkavégzést követően kell kimosatni.
5. **Nyilvántartás: látogatók, ellenőrző személyek, egyéb telepen munkát végző személyek, járművek.**

Vendégek, látogatók csak a termelési vezető és az ellátó állatorvos engedélyével a fenti előírások betartásával mehetnek a telepre.

A telepre belépő személyekről és járművekről írásos nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartás vezetése a telepvezető feladata. Járványvédelmi okokból minden telepen köteles a telepvezető egy erre a célra rendszeresített füzetben rögzíteni mindazon személyek nevét, akik a telep területére léptek. Kivétel képez a telepen állandó munkát végző telepvezető és a telepi dolgozók. A nyilvántartásba vétel vonatkozik az ideiglenes dolgozókra, az ellenőrző személyekre, állatorvosokra, technikusokra, a szerelőkre stb. A nyilvántartásban rögzíteni kell : a látogatók nevét, a látogatás célját és időpontját, és aznap vagy előző napokban mely baromfitelepen járt, a személy aláírását. A nyilvántartásban fel kell jegyezni a telepre behajtó járművek rendszámát, a behajtás indokát (pl. takarmány, alom, állat szállítás), a telepre behajtó járművezető illetve a járművel érkező személyek nevét. A nyilvántartást az állomány betelepítési napjától kezdve a kivágás befejezéséig kell vezetni, és azt a telepen az állatok elszállítását követően legalább 1 évig meg kell őrizni.

6. **Az élelmiszerekre vonatkozó szabályok:** Étkezni csak a munkarendben meghatározott időben, a szociális épület étkező helyiségében szabad. A telepre étkezés céljából nyers tojás, baromfihús és egyéb nem hőkezelt baromfitermék nem vihető be. Az ételt nem szabad az istállóba kivinni. A telepvezető naponta köteles ellenőrizni minden élelmiszert és azok csomagoló anyagát, amelyet a dolgozók a szociális helyiség étkezőjébe bevisznek.
7. **A szociális épület takarítása:** A szociális épületeket minden nap legalább három alkalommal / reggel a dolgozók fürdése után, a reggeli után közvetlenül, és a nappali műszak után / ki kell takarítani. A padlót minden helyiségben mosó-fertőtlenítőszeres vízzel fel kell mosni, egy időben a mellékhelyiségeket is fertőtleníteni kell. Naponta kétszer a fürdések után ki kell takarítani és fertőtleníteni a zuhanyfülkéket is.
8. **A látogatókra vonatkozó szabályok :** A telepre csak a termelési vezető és az állatorvos engedélyével léphetnek látogatási és munkavégzési céllal idegen személyek. A betelepített istállóba belépő személyekre vonatkozó külön szabályozást a LÁTOGATÓI SZABÁLYZAT tartalmazza. A telep látogatását szervező feladata a fenti szabályról előzetesen tájékoztatni a látogatókat. A látogatókat lehetőleg nem kell beengedni az állatok közé, az előtérből való betekintést kell biztosítani.
9. **A bedolgozókra vonatkozó szabályok:** Tömegmunkák végeztetésekor (szállítás, vágás, vakcinázás) szükség lehet bedolgozókra. A dolgozók toborzását a telepvezető végzi és ellenőrzi. A bedolgozók alkalmazása során ugyanazokat a higiéniai és járványvédelmi szabályokat kell alkalmazni, mint a saját dolgozóknál. A telepre való belépéskor minden alkalommal kötelező a fürdés és a telepi munkaruha használata. A bedolgozóknak a telepvezető köteles biztosítani a fürdéshez szükséges dolgokat (törölköző, papucs, sampon), valamint a külön telepi munkaruhát és a gumicsizmát.

10. **Oktatás:** A telepen munkát végző személyek tájékoztatását illetve oktatását félévente az adott telep vezetője köteles elvégezni. Az oktatást jegyzőkönyvben, aláírással kell dokumentálni. Főbb szempontok: Valamennyi dolgozónak tilos háztáji baromfiállományt tartani illetve ismerősénél baromfit megtekinteni, ott munkát végezni. Szomszédságban vagy bármi más baromfiállományban nagyobb arányú elhullást, vagy megbetegedést tapasztaltak, hallottak, jelentsék a telepvezetőnek, aki értesíti az állatorvost.
11. **A telepen huzamosan dolgozó személyeknek** (telepvezető, állatgondozók, takarítók stb.) évente szalmonella bélsárvizsgálatot kell végezniük!

Gépjárműforgalom

1. **Telepi zártság:** A telepek kapuját folyamatosan zárva kell tartani, kinyitni csak a behajtás illetve kihajtás idejére szabad. A telepre az engedélyezett járműveket csak a telepvezető által megbízott dolgozó vagy a telepvezető engedheti be.
2. **A sofőrökre vonatkozó szabályok :** A telepre beengedett járművek sofőrjeinek a telep kapujánál fóliacsizmát és egyszer használatos védő overallt kell adni, amit fel kell vegyenek. A telepen csak fóliacsizmában közlekedhetnek. A sofőrök a telepen való tartózkodás alatt lehetőleg maradjanak a gépjármű fülkájében (pl. állatszállítás) vagy a járműből csak akkor szálljanak ki , ha az a munkavégzéshez feltétlenül szükséges (pl. takarmányszállítás). A sofőrök az istállók előterébe nem léphetnek be.
3. **Kerékfertőtlenítő medence:** Azokon a telepeken, ahol építettek, a telep területére csak a telep kapujában kialakított kerékfertőtlenítő medencén keresztül hajthatnak be a gépjárművek. A kerékfertőtlenítő medencét, ha szükséges, naponta után kell tölteni **Fink Antisept G kvaterner ammónium 0,5%-os** töménységű fertőtlenítőszeres oldattal, hetente ellenőrizni kell, és ki kell takarítani, ha nagyon szennyezett. A medencén való áthajtás után kell a magasnyomású berendezéssel a fertőtlenítést elvégezni.

4. **A gépkocsik fertőtlenítése:** A telepre behajtó gépkocsik fertőtlenítését magasnyomású permetező berendezéssel kell elvégeztetni, **Fink Virosept 1 %-os** fertőtlenítőszeres oldattal. A fertőtlenítést a telepvezető által megbízott személy vagy a telepvezető köteles elvégezni. A permetező berendezést és a vezetékeket úgy kell tárolni, hogy a fertőtlenítést hideg időjárás esetén is elvégezhessek. Fagyos időjárás esetén olyan helyen kell tárolni a fertőtlenítő berendezést, hogy az bármikor alkalmas legyen fertőtlenítésre, pl. fűtött tárolóhely. Amennyiben az időjárási viszonyok a kerékfertőtlenítő üzemeltetését vagy a magasnyomású permetező berendezés használatát nem teszik lehetővé, a telepre behajtó gépjárművek kerekeit locsoló kannával **Fink Virosept 1 %-os** oldattal kell lefertőtleníteni.
5. **A baromfitelepre behajthatnak** külön állatorvosi engedély nélkül az engedélyezett rendszámú takarmányos járművek, engedélyezett rendszámú napi göngyöleg- és konténer-szállítást végző járművek. Minden más jármű beengedése előtt szóban értesíteni kell az állatorvost az engedélyeztetés céljából. A behajtó járművekről nyilvántartást kell vezetni. A termelési vezető szervezése és engedélyezése szerint a telepekre behajthatnak fertőtlenítés után az állat (vágó, vagy tenyész), az alomszalma, a faforgács, a mészgritt, a csibekavics és a zsákos takarmányt szállító járművek. A telepvezető szervezése és a termelési vezető engedélye alapján behajthat a telepet kaszáló gép. Egyéb járművek (karbantartási munkáknál, stb.) csak az üzemelést irányítók és az állatorvos külön engedélyével hajthatnak be. A gépkocsik csak tiszta, fertőtlenített állapotban engedhetők a telep területére, a helyben igényelt szállító járművek tisztaságát és a fertőtlenítést a rakodás előtt kell ellenőrizni. A járművek tisztaságát a telepvezető köteles ellenőrizni szemrevételezéssel. Piszkos, trágyával szennyezett járműveket a telepvezető nem engedhet be! A telepvezető távollétében az általa megbízott személy felelős a jármű tisztaságának ellenőrzéséért. A járművek (pl. karbantartási munkáknál) mosását és fertőtlenítését a termelési vezető és a telepvezető köteles megszervezni, majd az állatorvost is kötelesek tájékoztatni. Állatszállítások esetén az állatorvos is köteles ellenőrizni a járművek tisztaságát.

6. **Az alomanyag szállítása:** Minden szállítás előtt kötelező a járművek tisztítása és fertőtlenítése. A szállító jármű tisztaságát a telepvezető köteles szemrevételezéssel ellenőrizni. Az alom szállítása esetén a rakodó munkások azon a telepen kötelesek munkaruhába átöltözni, ahol az alomanyagra szükség van. Ha a tároló olyan telep mellett van, ahol állomány is van, a rakodók és a sofőr a telep szociális épületébe nem léphetnek be, csak a munkavégzéshez szükséges helyen tartózkodjanak. A szállítást úgy kell szervezni, hogy a rakodók csak a fogadó telep fekete épületrészében étkezhetnek.

Anyagforgalom

1. **Ellenőrzés :** A telepvezető köteles ellenőrizni a telephez érkező jármű rakterét, ha ott trágyával, porral szennyezett, potenciálisan fertőzést terjesztő anyagokat vagy eszközöket talál, a jármű lerakodását nem engedélyeztetheti, a szállított anyagot nem engedheti be a telepre.
2. **Fertőtlenítés:** A technológiai berendezéseket a szállítás előtt tisztítani és fertőtleníteni (**BioCombi CL 0,5-1%-os** hígításban oldatos lemosás) kell, amikor azokat egy másik telepre akarják átszállítani. Csak elmosott, tiszta és fertőtlenített használt technológiai berendezések szállíthatók. Az állomány bennállása alatt a telepre érkező üzemeléshez szükséges etető és itató alkatrészeket a telep kapuja előtt le kell rakodni, és csak a telep kapujában elvégzett **BioCombi CL 0,5-1%-os** fertőtlenítés után szállíthatók be a telepre. Szükség esetén használható a **BioCombi CL 0,5-1%-os** fertőtlenítőszerrel feltöltött tiszta áthajtó medence az anyagok áztatásos fertőtlenítésére. Kisebb, érzékenyebb technológiai berendezések (pl. villanymotorok) és minden más anyag fertőtlenítését a beépített gázosító szekrényben kell elvégezni. A formalinos gázosítás hossza paraformaldehid porból hőkezeléssel 20 perc. Párára és formalinra érzékeny eszközök vagy műszerek fertőtlenítésére alkoholos oldatot kell használni. A fertőtlenítések ellenőrzése a telepvezető feladata.

Istállózárság

1. **Az istállók ajtajait folyamatosan zárva kell tartani**, azt csak a belépés esetén lehet kinyitni. Az ajtókat akkor is zárni kell, ha azok az istállókat összekötő folyosóra nyílnak.
2. **A vadmadarak berepülésének megelőzése:** Hetente egyszer ellenőrizni kell a légbeejtő nyílásokon, ablakokon és ventilátorokon elhelyezett madárhálót, árnyékolókat és sérülés, szakadás esetén azokat azonnal javítani kell. Az ellenőrzés a telepvezető feladata. Az istállók külső faláról, a kályhas helyiségekből, a szalmatárolókból a vadmadár fészkeket a tavaszi nyári időszakban, időben és rendszeresen el kell távolítani, hogy a fészkelés megakadályozható legyen.

Járványvédelem

1. **Az istállókba történő belépéskor** a lábbeli- és kézfertőtlenítő használata kötelező. Kézfertőtlenítés céljából a bejárati ajtó mellé fertőtlenítőszer adagolót, lábbeli fertőtlenítés céljába belépő tálcát kell elhelyezni. Kézfertőtlenítésre **BioHand Sept** fertőtlenítő hatású folyékony szappant kell használni. A belépő fertőtlenítőszeres tálcába **Fink ViroSept 1%**-os oldatot kell tölteni, annyit, hogy a belépésnél a csizmaszárat legalább boka magasságig fertőtleníteni lehessen. Cserélni naponta szükséges, gyakrabban akkor, ha az oldat elhasználódott (pl. szállítás).
2. **A gumicsizma használat szabályai összekötő folyosós zárt rendszer esetén:** Az összekötő folyosó felel meg az istállók előtérnek. Az istállók belső terében és a garatos fülkében, az előterek (folyosó) kivételével, minden dolgozó (gondozó, telepvezető, bedolgozó, ellenőrző személyek stb.) köteles gumicsizmát hordani. A folyosó szociális helyiség felé eső bejára mellett egy belépő lábbeli fertőtlenítőt kell elhelyezni, ennek használata minden egyes belépésnél kötelező.

Belépésnél a fertőtlenítőszeres oldatnak a lábfejet is el kell fednie. Feltöltésére **Fink ViroSept** 1%-os oldatot kell használni, amit naponta cserélni kell. A folyosón való járás és munkavégzés során használható a munkacipő. Célszerű a belső ajtó közelében ülő alkatosságot elhelyezni, amire ülve elvégezhető a lábbeli csere.

3. **A gumicsizma használat szabályai különálló istállók esetén:** Külső (FEKETE) gumicsizma használandó a szociális helyiségtől az istálló előtérig, belső (FEHÉR) gumicsizma használandó az istállóba (állatok közé) való belépéskor. Az istálló előtér ajtaja mellé egy belépő lábbeli fertőtlenítőt kell elhelyezni, ennek használata minden egyes belépésnél kötelező. Belépésnél a fertőtlenítőszeres oldatnak a lábfejet is el kell fednie. Feltöltésére **Fink ViroSept** 1%-os oldatot kell használni, amit naponta cserélni kell. Az előtérben való járás és munkavégzés során használható a fekete gumicsizma. Az istállók belső terébe (állatok közé) való belépés előtt kell gumicsizmát cserélni. Célszerű a belső ajtó közelében ülő alkatosságot elhelyezni, amire ülve elvégezhető a lábbeli csere, a FEHÉR gumicsizma felvétele.
4. **Az előterek, és a folyosó padozatát** naponta egyszer fel kell söpörni, és fel kell mosni **Ata Universal** tisztító koncentrátumos oldattal.

Takarítás

0. Az állomány elszállítása után az alom feletti félméteres sávban az oldalfalat és tartóoszlopokat **Cymina Ultra** rovarirtószerrel sávpermetezéssel kezelni kell, hogy az alombogár ne tudjon az oldalfalon és az álmennyezetén lévő repedésekbe elbújni.

A feladatot közvetlenül a kiürítés után kell elvégezni, ne hagyjuk kihűlni az ólat.

1. „Seprű -tisztá „ állapot létrehozása

- etetők kiürítése, itatók kiürítés, az ólak technológiai berendezéseinek, elválasztó elemeinek szétszerelése, s az ólon kívülre történő vitele (betonozott felületre),
- port, pókhálót el kell távolítani a ventilátor lapátokról, szekrényekről, menyezetről, stb. (kefével, seprűvel)
- trágya eltávolítása (min. 1.5 Km)
- az istállót beleértve az épület összes helyiségét előteret, pihenőt mechanikus úton seprű tisztára kell takarítani, különös figyelemmel kell lenni a falak, oszlopok tövére, padozaton lévő repedésekre, diletációkra.
- takarítást az épületek külső felületén is el kell végezni
- a száraz takarítást a telep egészén el kell végezni, az összeszedett szemetet vagy meg kell semmisíteni, vagy depóba kell szállítani.

2. A beépített itató rendszer tisztítása – fertőtlenítése

- az itatórendszer tisztításához a gyógyszeradagolón keresztül kell **Fink- FT 62 CIP 2 %-os** oldatát bejuttatni. A termék 4-8 óra hatóidő betartásával az ásványi és a szerves lerakódásokat is feloldja, majd alapos vizes öblítéssel a maradékanyagot el kell távolítani.
- a rendszer fertőtlenítése **Ökoron 10** 0,2 %-os oldatával 30 perc hatóidővel történik, a végén öblítés.

3. Vegyszeres előmosás

A vizes lemosás előtt mindig áramtalanítani kell az épületet.

Az épület külső felületének lemosása.

A tető, az oldalfalak, a járdák, ajtók, ablakok, ventilátorok, párkányok, stb.

le mosása a **VetFoam CL** 2% -os oldatával a lehetőségekhez képest.

A belső térben mindig felülről lefelé haladva (mennyezet, oldalfal), a padlón bentről kifelé haladva kell a takarítást végezni.

A seprőtiszta (szemmel tiszta) felületre juttassuk ki a zsíroldó hatású **VetFoam** - erős szennylazító képességű (lúgos) terméket 3-5 % hígításban, habosítva kell a felületre juttatni.

A hab a teljes felületet, etetőt, itató vonalat egyenletesen fedje be. Ezek után kell a felületek magasnyomású vízsugárral történő lemosását megkezdeni. Megkülönböztetett figyelemmel kell eljárni a ventilátorok, peremek, elektromos berendezések, szellőzők és légbeejtők csövek, bennmaradt technológiai elemek, hűtőpanelek (messzebről óvatosan) tisztításánál.

Hatóidő 20- 30 perc.

VetFoam CL – erős szennylazító képességű és csíraszám csökkentő (lúgos-klóros) hatású terméket 3-5 % hígításban, lehetőség szerint habosítva kell a felületre juttatni.

Hatóidő 20- 30 perc.

Mosás után nem maradhat szemmel látható szennyeződés a felületeken (por, trágya).

Amennyiben van trágyacsatorna nagymennyiségű vízzel azt is át kell öblíteni, a trágyaaknát rendszeresen ki kell szippantani, fertőtleníteni és rovarteleníteni.

SZENNYEZETT FELÜLETEK NEM FERTŐTLENÍTHETŐEK
EREDMÉNYESEN!

4. Az épületből kivitt berendezési tárgyak tisztítása, fertőtlenítése.

- hordóban, a **BioCombi CL** 0,5 - 1%-os hígításban bekeverve, kefe felhasználásával gyorsan és hatékonyan tisztítja az etetőtálcákat, itatókupákat, az etető és itatórendszer leszerelt darabjait
- amennyiben az itatókupák erőteljesen vízkövesek **Unscale H** 1:5-ös hígítású oldatával kell a tisztítást elvégezni
- egy másik hordóban merítéses eljárással **Fink ViroSept** 0.5%-os oldatában 15 perces hatóidővel kell fertőtleníteni az elmosott elemeket

A fertőtlenített eszközöket szárítjuk, majd a beszerelésig letakarva tároljuk!

5. Technológiai berendezések karbantartása

- a kimosott épületekben kell a karbantartási és felújítási munkákat elvégezni,
- ilyenkor történik a perzselés, mely gázperzselővel történik, ezért fokozott figyelmet kell fordítani minden gyúlékony anyagra, a tűzvédelmi szabályok szem előtt tartásával.

6. Fertőtlenítés

A tökéletesen kitakarított ólakban kezdődhet csak meg a fertőtlenítés fázisa.

A fertőtlenítő folyadék kijuttatása motoros háti permetezővel, nagynyomású mosóberendezéssel folyadék és hab formában is lehetséges.

A hab formájában kijuttatott fertőtlenítőszernek tenzid tartalmuknak köszönhetően még hatékonyabban fejtik ki hatásukat.

Az időszakonkénti fertőtlenítőszer váltásra gondolva többfajta hatóanyaggal ellátott, eltérő ph. tartományú termékekkel lehet ezt a fázist elvégezni.

Fink ViroSept, (kvaterner ammónium 2x, glutaraldehyd és alkohol)

istálló fertőtlenítés 1%

1000m²-es ólban a kijuttatott szer mennyisége **5 liter** + 500liter víz

állatszállító jármű 0.5% előtisztítás után

kerékfertőtlenítés 1.0% permetezéssel

Fink Antisept T (kvaterner-ammónium, glutaraldehyd, glioxal, formaldehyd)

istálló fertőtlenítés 1%

1000m²-es ólban a kijuttatott szer mennyisége **5 liter** + 500liter víz

Fink Antisept AGR (hangyasav, citromsav, ecetsav)

Az összetételének és erősen savas Ph.-jának köszönhetően hatékonyan dolgozik az állattartó telepek óljaiban. Teljes hatásspektrum 2%-os töménységben. Nem habosítható.

A fertőtlenítés megkezdése előtt be kell zárni az ajtókat, szellőzőket, ventilátorokat, ablakokat. A behatási idő alatt zárva kell tartani azokat.

A munkát végző személy mindig viseljen egyéni védőfelszerelést, gázálc, védőszemüveg, fejfedő, kesztyű, overál.

Az épületben elvégzett fertőtlenítéssel egyidőben kell a telepen használt eszközök, munkaruhák (ruha, csizma) és az utak járdák fertőtlenítését elvégezni.

7. Rovar és rágcsálóirtás

1000m²-es ólban 2%-os **Cymina Ultra** oldattal kell a bogarak búvóhelyét kezelni, célzott sávpermetezéssel. (légbeejtők, ventilátorok, kapcsolók, repedések, oldalfal-mennyezet, oldalfal-padló, tartóoszlopok-mennyezet, csatorna nyílások, ajtók, ablakok.

1000m²-es ólban kb. 40 liter oldat felhasználása célszerű.

Amennyiben az ólakban meszelés történik az alombogárirtás a meszelés után kell, hogy történjen.

Rágcsálóirtás: irtószerládák feltöltése **Deration** vagy **Brocum** péppel, parafinblokkal.

Ládánként 15 dkg terméket kell kihelyezni.

8. Meszelés, berendezési tárgyak visszaszerelése (almozás)

A fertőtlenítés után a padozatot és az oldalfalakat le kell meszelni, a kifertőtlenített technológiai berendezéseket vissza kell szállítani és szerelni az eredeti helyükre. A felvitt mészréteg megszáradása után a padozatra egyenletesen ki kell szórni az **Acifloor** savanyítóterméket, amely a salmonella megelőzési program részeként olyan környezeti teret biztosít, hogy a patogén szalmonella baktériumok nem tudnak elszaporodni. A következő művelet a száraz, tiszta, penészsmentes szalma egyenletes kiszórása az istállóban.

9. Végfertőtlenítés

A következő állomány érkezése előtt 24-48 órával, azokban az ólakban ahol megtörtént az alom, a napostálcák, párásítók behelyezése és a nyílászárók jól zárnak, ajánlott elvégezni a végfertőtlenítést!

Kijuttatás meleg ködképző berendezéssel. Amennyiben nem áll rendelkezésre meleg ködképző gép, úgy a végfertőtlenítést égre lehet hajtani magasnyomású motoros permetezővel.

1000 léghöbméterenként 1kg **Fink Antisept T** vagy **Fink Virosept** +0,5 dl víz

10. Mikrobiológiai vizsgálat

A mintavételt akkor kell végezni, amikor a tisztítási és fertőtlenítési eljárás befejeződött, és az épület száraz.

Meghatározott módszerrel a kijelölt mintavételi helyekről (padozat, falak, etetők, szellőzőrendszer) mintát vesznek, melyekből megkísérlik a baktériumok tenyésztését, vagy más módszerrel történő meghatározását. Az elvégzett környezet higiéniai vizsgálat eredményét értékelni kell, az észlelet hiányosságot azonnal ki kell javítani. Általában elfogadható az eredmény, ha az össz. csíraszám 100-1000 db/cm² között van.

Az Észak Karolinai Egyetem tanulmánya szerint a takarítás és fertőtlenítés fázisaiban a következők szerint alakul az össz. csíraszám.

Kitelepítés után	Portalanítás után	Tisztítás vízzel	Tisztítás habosítószerrel	Fertőtlenítés
Össz csíraszám 460 000	Össz csíraszám 310 000	Össz csíraszám 80 000	Össz csíraszám 15 000	Össz csíraszám 150

Amennyiben az össz. Csíraszám a fent említettnél magasabb, vagy kórokozó baktériumot (pl.salmonellát) is kimutattak, a fertőtlenítés nem volt elég hatékony, szükséges az előbbinél hatékonyabb fertőtlenítés elvégzése a telepítés előtt.

Külön ki kell emelni a takarmánysilók, takarmánybehordó rendszer takarításának fertőtlenítésének fontosságát. A kiemelésre azért van szükség, mert közvetlen fertőzés forrása lehet a takarmányon át a madaraknak, a másik szempont pedig az, hogy, nehéz a jó tisztítást, fertőtlenítést megvalósítani.

11. Szállító járművek, kerékfürdető

Az állattartó telepek egyik legveszélyesebb „pontja” a gépjárművek ki, ill. beléptetése.

Gyorsan és hatékonyan kell fertőtleníten.

Fink ViroSept 1%-os hígításban lepermetezni a belépő járművek kerekét, sárhányóját, stb

FINK Antisept G kvaterner ammónium

Felhasználás : 0,5%-os töménységben kerékfürdetőkbe.

12. Taposótálcák

Fink ViroSept 1%-os hígításban

A tálcába lépés előtt a durva szennyeződést el kell távolítani a csizmákról.

A tálcák tartalmát rendszeresen cserélni kell!

13. Személy higiénia

Személy higiénia

BioHand Sept fertőtlenítő hatású folyékony szappannal kell feltölteni folyékony szappanadagolókat.

SafeGel kézfertőtlenítő gél, kézmosás nélkül 30 mp-en belül az előírásoknak megfelelő mértékben csökkenti a csíraszámot.

Alkalmazási lehetőségek: telepre történő belépéskor, ólak közti mozgáskor, állat pakolás után, szállítójárművek személyzetének, stb.

14. Szociális blokkok

Ata Universal tisztító koncentrátum

Ata Quality szanitertisztító

Kártevőirtás

Kártevők irtása: A telep higiéniája – ennek keretén belül a kártevők elszaporodásának megelőzése érdekében a telep egész területét az épületekkel együtt tisztán kell tartani, a takarmányhulladékot és a trágyamaradványokat rendszeresen el kell takarítani, a takarmányt jól zárt tartályokban kell tárolni. Az állati hullákat rendszeresen, naponta többször össze kell gyűjteni és haladéktalanul zárt tárolóban kell elhelyezni.

Az eredményes rágcsálóirtás feltételei:

- fel kell deríteni a rágcsálók búvólyukait, különösen a padozat és a mennyezet hézagait
- a búvólyukakat és a hézagokat az eredményesnek mutakozó rágcsálóirtás után ki kell javítani
- el kell távolítani minden szemetet és takarmány hulladékot ami a rágcsálóknak búvóhelyül, eleségül szolgálhat
- a méreggel történő rágcsálóirtást mindenkor az alkalmazott méreg használati utasításának megfelelően kell végezni
- a méregládák elhelyezéséről térképet kell készíteni
- a méregládákat hetente ellenőrizni szükséges és az esetleges fogyást pótolni kell

Szakvizsga hiányában a tulajdonos csak szabadforgalmú irtószereket használhat.

A *legyek irtását* szezonálisan, már az első legyek megjelenésétől kezdve az engedélyezett légyirtó szerek használati utasítása szerint folyamatosan kell végezni:

A kártevők ellen alkalmazott mérgeket erre a célra kijelölt, tökéletesen zárható, száraz, hűvös raktárhelyiségben kell tartani. A helyiség padozata vizet át nem eresztő, sima felületű legyen, az itt használt eszközöket és göngyöleget feltűnő módon meg kell jelölni.

A mérgeket sérült göngyölegben tárolni tilos. A kártevők irtására felhasznált szerekről, a kártevőirtás időpontjáról nyilvántartást kell vezetni.

Állati hullák megsemmisítése.

- 1. Hullagyűjtés** naponta kötelező. A hullagyűjtés után kezet kell mosni **BioHand Sept** fertőtlenítő hatású folyékony szappannal. A hullagyűjtés után a szennyeződött felületeket **Fink Virosept 1%-os** oldattal fertőtleníteni kell.
- 2. Hullatárolás:** Az elhullott állatok gyűjtése a nevelő épületek előterében elhelyezett műanyag gyűjtőzacskóban történjen, majd ezeket légmentesen lezárva a kerítés vonalában elhelyezett műanyag hullatárolókba helyezték el. Az állati hulladék megsemmisítésére, szerződött céggel kell elszállíttatni. A hullatárolót ürítés után tisztítani és **Fink Virocid 1%-os** oldattal fertőtleníteni szükséges. A szállítójármű nem léphet be a telepre ennek ellenére a kihordási útvonalat és a kívüllévő jármű kerekeit minden esetben fertőtleníteni szükséges.
- 3. A kórbonctani vizsgálatra előkészített hullákat** a boncoló helyiségbe kell szállítani. A boncolás után a hullákat azonnal az égető tűzterébe kell rakni. A boncoló teljes belső mosható felületét le kell mosni, majd **Fink Virocid 1%-os** oldattal fertőtleníteni kell.
- 4. Nyilvántartás:** A telepvezető napi nyilvántartást vezet a megsemmisített hulla mennyiségről és a keletkezett hulladékról.

Ivóvíz

1. A kút és a glóbusz takarítása és fertőtlenítése

Évente egyszer, az állományváltás alkalmával minden esetben el kell végezteni a telepet ellátó kút és a glóbusz fertőtlenítését jogosult vállalkozó felkérésével. Ha a vízminták mikrobiológiai vizsgálati eredménye indokolja a kút és a glóbusz fertőtlenítését soron kívül, akár év közben is el kell végezteni.

2. Az ivóvíz és az itatóvonalak fertőtlenítése

1. Az itatóvonalakat folyamatosan fertőtleníteni kell **Ökoron 10** 0,2%-os oldatával, mely 30 perc hatóidővel történik, elsősorban a csövek belsejében lerakódott biofilm miatt. A hatóidő letelte után tisztavizes öblítés szükséges. Köztudott, hogy ez a biofilm a táptalaja a baktériumok, gombák és más mikroszkopikus élőlények elszaporodásának. Ezen túl a biofilm jelentős mértékben rontja az itatásos módon alkalmazott élővírusos vakcinák hatékonyságát.

- Nevelés alatt az itatásos vakcinázás napján és az azt megelőző **két napon** nem végezhető ivóvíz fertőtlenítés.
- Itatóvízben adagolt gyógyszerek, és egyéb készítmények alkalmazása esetén a vízfertőtlenítés szünetel.
- Az itatórendszer komplett takarítása és fertőtlenítése szükséges, ha a vízmintavételek eredménye kifogásolt. Az itatórendszer belső takarítását, átöblítését, fertőtlenítését **Fink FT62CIP** 2%-os oldattal kell elvégezni. A fertőtlenítéskor a behatási idő 4-8 óra, ezután az itató rendszerből a fertőtlenítőszer maradékát ki kell mosatni. Előzetesen meg kell határozni az itatórendszer feltöltéséhez szükséges teljes vízmennyiséget és az ehhez szükséges fertőtlenítőszer mennyiséget. A takarítás és fertőtlenítés időszakában az itatóvonalakat olyan magasra kell megemelni, hogy azt az

állatok ugrálva sem ériék el.

- Minden hónap első hetében **vízmintákat** kell küldeni mikrobiológiai vizsgálatra. A vízmintavétel legkorábban a minta küldés napján (hétfő) lehet venni. A mintákat a szállításig hűtőben kell tárolni. Mintaszám: 1 db minta a kútból és istállónként 1 db víz minta az itatóvonal végéről véve.
- Kedvezőtlen mikrobiológiai eredmények esetén az itatórendszer komplett takarítását és fertőtlenítését lehető legrövidebb időn belül ismételni kell

Takarmányozás

1. A gépjármű a kötelező kerékfertőtlenítés után a telepen levő zárt takarmánysilókba deponálja a tápot, ahonnan spirális behordó juttatja be az épületekbe.
2. A takarmány megrendelését úgy kell szervezni, hogy a szállító járműben levő táp elférjen a silókba. A takarmány egyéb módon való tárolása (zsák, kamra, raktár stb.) - kivételt képez a kifejezetten zsákos árut fogadó telepet - tilos. Minden szállítmányból takarmánymintát kell venni, amit a telepen hűvös, jól szellőző, zárt raktárban kell három hónapig megőrizni. A gépkocsivezetőnek a telep kapujánál fóliacsizmát és egyszer használatos védőoverált kell adni, amit fel kell vegyen.
3. Az istállókban rendszeresen ellenőrizni kell az etető berendezések műszaki állapotát és az esetleges takarmányszóródást, okozó hibát meg kell szüntetni.
4. A silótetőket zárva kell tartani. Az esetlegesen kiszóródott takarmányt azonnal le kell takarítani, és a szeméttárolóba rakatni. A takarmány tároló silók levegőztető nyílását zsákkal kell burkolni a kifújó takarmány por összegyűjtése céljából.
5. A silótartályokat turnusonként teljesen le kell üríteni, és ki kell tisztítani. A silókból ilyen módon kitakarított takarmányozásra alkalmatlan hulladékot a szeméttárolóba kell elhelyezni. A silókat takarítás után **Fumagrarral** fertőtleníteni kell.

6. Minden takarmányszállításkor salmonella vizsgálat céljából mintákat kell venni a takarmányszállító járműről, ellenkező esetben el kell fogadni a keverői nyilatkozatot a fertőtlenítés megtörténtéről.
7. Havonta egyszer minden keveréktakarmány fajta salmonella és mikrobiológiai vizsgálatára kerül.
8. A takarmánykeverő üzemét negyedévente salmonella vizsgálatokkal minősíteni kell. A minősítés a keverő üzemen vett tamponminták salmonella vizsgálati eredményén alapul.
9. A **Salmostop** készítmény bekeverése a kész takarmányokba $\frac{1}{2}$ kg/tonna mennyiségben.

Egyéb állatok tartásának szabályai

1. A kutyákat, juhokat, kecskéket stb. a telep területén nem szabad tartani. Ha a telepvezető a telep mellett lakik, tarthat saját kutyát. Reggel 7-től délután 3-ig a kennelben zárva kell tartani a kutyákat.
2. A telepvezető tulajdonában lévő kutyák kenneljét hetente legalább két alkalommal fel kell takarítani és utána a padozatot Virocid oldattal fel kell mosni.
3. Kerítéssel kell megakadályozni, hogy a kutyák az istálló siló körzetébe, az istállók közvetlen közelébe bejussanak.
4. Háromhavonta el kell végezni a kutyák féregtelenítését, a bolhariasztó nyakörvet kéthavonta cserélni kell.
5. Hetente egy alkalommal, amennyiben új kutya kerül a telepre, egy héten belül el kell végeztetni bélsarának salmonella irányú vizsgálatát. Az új kutyáról beszerzése előtt a telepvezető köteles értesíteni az állatorvost.

Állatforgalom szabályai

1. Állatszállítás a telepre: A termelési vezető a tervezett szállításról köteles tájékoztatni az ellátó állatorvost. A szállításról Állatorvosi igazolást kell kiállítani. A szállítás előtt a telepvezető és az állatorvos szemrevételezéssel köteles ellenőrizni a járművek tisztaságát és fertőtlenítését. A járművek fertőtlenítésre 1 %-os **FinkVirocid** oldatot kell használni.
2. Vágás a termelési időszak végén: Nagy létszám szállításakor a vágóüzem szállító járműveit a telepre való beengedés előtt magasnyomású berendezéssel mosatni és fertőtleníteni kell (1%-os **FinkVirocid** oldat).
3. Szállítási útvonal: A szállítás útvonalát előre meg kell tervezni úgy, hogy az a lehető legkevesebb állategészségügyi kockázattal járjon. A szállítás útvonalát a termelési vezető határozza meg az állatorvossal egyetértésben.

Egyéb

1. A telepeken a kommunális szennyvíz szippantását igény szerint el kell végeztetni. Az elszállítást követően az esetleges elfolyásból, csepegésből adódó szennyeződést fel kell takarítani és az akna környezetét 2 % - os H - lúgos oldattal fertőtleníteni kell.
2. Az istállók közötti területen hulladékot / farostlemez, kerítő stb. / tárolni TILOS, azt az állományváltási időszak végén, még a fertőtlenítések megkezdése előtt meg kell semmisíteni vagy el kell szállítani.
3. A telepen képződő kommunális hulladékot a telep előtt elhelyezett konténerben kell gyűjteni és ezt rendszeresen el kell szállítani. Minden telepen kötelező kommunális hulladék gyűjtő konténer telepítése.
4. A telep területét rendszeresen kaszálni kell.

Állategészségügyi szabályok

1. **A bélsárminták gyűjtése:** A jogosult állatorvos végzi.
 1. minta: Meconium minta (5 db csibeszállító dobozból) + naposcsibe hullák (min, 10 db. max. 60 db)
 2. minta: A taposó bélsárminta (két pár taposó csizmatampon minta) vétele esetén az istállóban használt gumicsizmára kell húzni a hálót. Közvetlenül utána a mélyalomban az istálló teljes hosszában egyszer oda-vissza végig kell gyalogolni. A mintavétel után a hálót a polietilén zacskóba kell helyezni. A belépő lábbeli fertőtlenítőt a háló csizmatalpra való felerősítése után tilos használni. A mintavétel után azonnal össze kell gyűjteni az istállókban vett mintákat, és tiszta helyen kell tárolni a beszállításig (egy nagyobb polietilén zacskóba zárva). Minden gyűjtő zacskóra rá kell írni a telep nevét, dátumot és az istálló számát.

A minták vizsgálatát akkreditált és kijelölt laboratórium végezheti!
2. **Selejt állatokkal való bánásmód:** Selejtnek minősülnek a mozgásképtelen, elfekvő vagy sérült beteg állatok. Ezeket az állatokat a selejt fülkében kell összegyűjteni. Kiirtásukat, az állatorvos engedélyezi és ellenőrzi, baromfi kiirtására engedélyezett módszerrel, vértelen úton lehet megoldani.
3. **Megbetegedés, elhullás bejelentése:** A telepvezető köteles azonnal értesíteni az állatorvost, ha az állományban rendellenes elváltozásokat vagy tüneteket észlel, vagy ha az elhullás megemelkedik.

Állatgyógyászati készítmények alkalmazásának szabályai.

- 1. Rendelés:** A vakcinák, gyógyszerek rendelése az ellátó állatorvos feladata. A fertőtlenítőszeres és a nem vényköteles készítmények (vitaminok, takarmánykiegészítők) beszerzését a telepvezető végzi.
- 2. Tárolás:** A telepeken csak a felhasználás céljából kiszállított készítményeket tárolják. A vakcinákat mindig hűtőszekrényben kell tárolni a telepeken.
- 3. Gyógykezelések rendje:** Gyógyszer és vitamin itatás során a törzsoldat elkészítését és a gyógyszer kimérését a kiadott írásos *Gyógykezelési utasítás* szerint csak a telepvezető végezheti el. A törzsoldat készítéséhez használt vödröket, edényeket minden nap a törzsoldat elkészítése előtt ki kell mosatni, majd tiszta vízzel ki kell öblíteni.
- 4. Veszélyes hulladék:** A kezelések során felhasznált antibiotikumok csomagolóanyaga, a fertőtlenítőszeres göngyölege, vakcinás ampullák és üvegek veszélyes hulladéknak számítanak, azokat az erre kijelölt helyen kell az elszállításig gyűjteni, megőrizni. Megsemmisítésre való elszállítás fél évente egyszer történik.
- 5. Élelmezés egészségügyi várakozási idő:** A gyógykezelési utasításokon az állatorvos által meghatározott élelmezés egészségügyi várakozási időn belül, vágás céljából, a telepről állatokat tilos elszállítani.
- 6. Nyilvántartás:** A gyógykezelési utasításokat a telepen 3 évig meg kell őrizni. Telepen külön gyógyszer felhasználási nyilvántartást vezetnek (bevétel, felhasználás).

Felelősök

1. A higiéniai és járványvédelmi program szabályainak betartásáért és betartatásáért a telepvezető felelős.
2. A higiéniai és járványvédelmi utasítás tartalmát az állatorvos a telepen a dolgozókkal oktatás formájában ismerteti. Az oktatás igazolása céljából az utolsó oldalon minden dolgozó aláírása szükséges.

Debrecen, 2010. január 04.

Dr. Zsoldos István
ügyvezető